

INTRODUCERE

Traversând epocile și marile evenimente politice, diplomația a demonstrat că poate fi dimensiunea nobilă și rafinată a ciocnirii intereselor statelor în relațiile internaționale. Indiferent de cruzimea războaielor desfășurate în ultimele secole, indiferent de machiavelismul politicii și dincolo de scopurile economice pragmatice, diplomația a fost semnul de rațiune din politica mondială, zona ultimă de politețe și respect la care puteau recurge conducătorii de state pentru a stinge conflicte, reordona ierarhiile și reorganiza lumi. Diplomația însăși a evoluat odată cu vremurile, lefuindu-se, profesionalizându-se sau, din contră, barbarizându-se, atunci când disputele ideologice și militare păreau iminente. De la diplomația monarhică a finalului de Ev Mediu, la cea aristocratică a secolului XIX și până la diplomația dură și caustică a Războiului Rece, descoperim subspecii ale aceluiași fenomen care a însoțit, în general cu eleganță, evoluția omenirii. Intervenind cu instrumente subtile și inteligente acolo unde dinamismul relațiilor dintre state anunța permanente schimbări, diplomația a fost martora din umbră sau furtivitatea deschisă a marilor prefaceri internaționale.

Cei implicați în această activitate specială aveau un profil de oameni aparte, ducând cu ei un prestigiu profesional unanim recunoscut și respectul majorității națiunilor și statelor. Diplomații au fost, ei înșiși, nu doar trimișii înery ai liderilor politici, ci și profesioniști inventivi, cu inițiative adeseori surprinzătoare. Pentru ei, profesia devenea și un mod de viață, modificându-le decisiv destinul, aducând mai mereu doze de dramatism, idealism și poate chiar de genialitate, în existențele umane solicitate pentru cauze înalte. Adeseori plasați în situații excepționale, acești oameni trebuiau să dea dovadă de o inteligență deosebită, care să le permită descoperirea de soluții viabile pentru problemele vremurilor. Nu doar diplomatul elitist și cu educație aleasă, al epocii moderne, dar și tehnocratul perfecționist și poate birocratizat, al secolului XX, aveau parte de o viață din care lipseau aproape cu totul calmul și ternitatea.

Și diplomații români și străini care au străbătut istoria României se pot încadra cu ușurință în caracteristicile generale ale breslei. Își regăsim construind proiecte regionale generoase sau esând intrigi de curte, uneori spionând de-a binelea sau încercând să schimbe mentalitățile și impulsuri balcanice. Detaliile activității lor au fost influențate de liniile sau neliniile anilor pe care îi trăiau, de cererile venite din partea liderilor

politici, de personalitățile lor și poate, nu în ultimul rând, de prietenii nonconformi și de relații matrimoniale interesate. Rușii sau francezii, românii sau englezii, cu toții au traversat situații complexe, au acționat atât după ablon cât și creativ, și au încercat să se adapteze realităților lumii lor, lăsându-ne până astăzi modele de diplomație la care merit să reflectăm.

Coordonatorii